

Toen ongeveer 400 jaar na de vloed de Alpen en het Zagrosgebergte ontstonden (zie artikel **Zondvloed en gebergtevorming**), werden de nakomelingen van Noach geconfronteerd met enorme natuurkrachten in de vorm van aardbevingen, vulkanisme, tsunami's en een verstoord klimaat. Dit maakte voor hen de voedselvoorziening heel onzeker. Rivieren en beken ontvingen geen water meer of verlegden hun bedding. Het moet deze gemeenschappelijke ervaring zijn geweest, waardoor men massaal op drift geraakte. Vluchtend voor al het geweld, trof men elkaar in de vlakke van Sinear (Gen. 11:2). Waarschijnlijk meende men daar te vinden waarnaar men zocht, veiligheid en voedsel. (zie de artikelen **Tweestromenland** met kaart, **Nimrod** en **Babylon**)

Het is mogelijk niet tot een botsing gekomen met families die reeds in de regio woonden. De oorspronkelijke bewoners zijn de dragers geweest van de **vroegchalcolithische cultuur** van **Hassuna**. In feite leefden zij in de overgangsfase van het neolithicum naar het vroegchalcolithicum. Het kan ook zijn de arkbewoners reeds dragers waren van een chalcolithische cultuur. Onder leiding van een sterke leider bundelde men de krachten (Gen. 11:3-4). Hij wordt genoemd in Gen. 10:8-10. Het bleek Nimrod, een zoon van Cush, een zoon van Cham te zijn. Tjarko Evenboer wijst in zijn boek op de band die er gebleven is tussen het geslacht van Cham en het voorzondvloedse geslacht van Kaïn. Mogelijk was er een relatie tussen Cham en de familie van Naëma (Gen. 4:22). Na de vloed kon men het Jahwe (de God van Seth) in de kring van Cham niet vergeven dat Hij het geslacht van Kaïn weggevaagd had. Een onnozel voorval (Gen. 9:20-25) bracht de scheiding tussen wie Jahwe diende en wie de slang diende scherp aan het licht. Noach heeft geweten hoe men binnen de familie over Gods oordeel dacht. Nimrod werd echter gezien als een held, als iemand bij wie men zich veilig voelde. Dat hij een aanbidder was van Nammu (Naëma?), de godin van de grote waterdiepten, en van de slang, werd voor lief genomen. De macht van Nimrod zou uitlopen op pure opstand tegen de God van Noach (Gen. 10:9). De aartsvaders Arfachsad, Assur, Kenan en Selah waren tijdgenoten van hem.

Vertellingen uit de Bijbel doen het nog al eens voorkomen, dat letterlijk alle mensen naar de vlakke van Sinear trokken. De Bijbel zegt dat niet duidelijk. Eerder geeft de Bijbel aan, dat het vooral de nakomelingen van Cham zijn geweest en dat Assur zich later bij hen heeft gevoegd. Een hypothese zou kunnen zijn dat de mensen van Hassuna nakomelingen van Cham zijn geweest. Ook de kanttekeningen van de statenvertaling wijzen daar op.

In het geologisch zeer onrustige Europa zwierven, nog voordat anderen massaal naar Sinear trokken, kleine groepen, bij wie jacht en voedsel verzamelen een belangrijk middel voor de voedselvoorziening was. Schedels, gevonden te Swanscombe (Eng.) en te Steinheim (Dld.), laten zien dat de schedelvorm veel lijkt op die van de moderne mens. Nog voordat de neanderthaler mens verscheen, waren zij de eerste bewoners, na de vloed, van grote delen van Azië, Afrika en Europa. Inmiddels bleek uit meerdere vondsten dat, ondanks anatomische verschillen, zij allen behoorden tot het ene menselijke geslacht (*Homo sapiens*). Men heeft het geslacht waartoe zij worden gerekend de naam gegeven van **Homo sapiens erectus** (zie het artikel **Homo sapiens erectus** op Christipedia.miraheze). Zij bleken in West-Europa de dragers te zijn van de **vroegpaleolithische cultuur**.

Verspreid over Europa (Azië en Afrika) vond men daarnaast schedels met **neanderthaler** kenmerken. Dezelfde mix aan kenmerken die men heeft aangetroffen in de grotten van de Karmel in Palestina en te Shanidar in Noord-Irak (gebieden van herkomst?). De archeologie plaatst de neanderthaler in een periode met sterke klimaatschommelingen. Een belangrijke fase voor hen was het milde Amersfoort-interstadiaal geweest. Tijdens het ontstaan van de Alpen en de Pyreneeën werd het klimaat namelijk gekenmerkt door heftige schommelingen. De neanderthaler mens leefde verspreid over heel Europa. Ze kwamen tot dicht bij

de Nederlandse grens bij Limburg. Ze waren de dragers van de **Moustérien-cultuur**. Hun cultuur plaatst hen in het **middenpaleolithicum van Nederland**. De gangbare archeologie plaatst hen in de periode van 200.000 jaar geleden tot 20.000 jaar geleden. Verwijzend naar Christipedia.miraheze **Chronologie: Noach tot Abraham** gaan we er van uit dat het vroegpaleolithicum in West-Europa begon ca 4000 jr voor Christus, gevolgd ca 3600 jr voor Christus door het middenpaleolithicum van de neanderthaler.

Jericho moet gerekend worden tot de oudste steden. De oudste en onderste bewoningslaag (Jericho IX) stamt uit het neolithicum. Dat wil zeggen, nog voor men massaal naar Sinear trok. Jericho VIII is de bewoningslaag die gelijktijdig was met de bouw van de toren te Babel. Eveneens gelijktijdig vestigden zich de eerste bewoners aan de oevers van de Nijl.

Wat er gebeurd is tijdens de torenbouw, waardoor het werk totaal mislukte, is niet duidelijk. Men begreep elkaar niet. Mogelijk was men met elkaar in een ernstig conflict geraakt en werd er gevochten. Het is wel duidelijk dat God ingreep. De dienst aan Jahwe was volledig uit Babel verbannen. Men verkoos andere goden. Naar de mens gesproken is Gods bedoeling met de mens na de vloed opnieuw mislukt. Uit de opdracht van God aan het volk van Israël om de Kanaänieten uit te roeien, moet misschien de conclusie verbonden worden dat God hier met een rechtvaardig oordeel komt over een volk dat uit pure haat het er bewust op toe heeft gelegd de dienst aan Hem te niet te doen. God is niet alleen absoluut in Zijn genade, maar ook in Zijn oordeel. Dat zich bij de mislukking van de torenbouw ook natuurrampen hebben voor gedaan (in de vorm van heftige aardschokken, gepaard gaande met tsunami's als gevolg van gebergtevorming), kan misschien afgeleid worden uit het feit dat Jericho VIII bedekt is geworden door een laag klei. Bovendien breekt ten noorden van de Alpen een koudeperiode aan die ongeveer 800 jaar zal duren.

Lit.: *Tjarko Evenboer - *De wereldwijde vloed* (Hoornaar 2012) / *W. de Visser - *Herschreven Geschiedenis. Bijdrage aan de vorming van een Bijbels paradigma* (Zoetermeer 2010) / * Bärbel Auffermann en Jörg Orschiedt - *Neanderthalers in Europa* (Leuven 2003) / * Dora Jane Hamblin - *De eerste steden* (uit de serie *Ontstaan der mensheid*, uitg. Time/Life 1975)